

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4 „

Egészévre . . . 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fil.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.
Hirdetések, valamint nyiltéri közlemények mérsékelt áron számíthatnak.

A munka ünnepe.

Petrozsény történetében korszakot alkotó esemény epilógusa volt az a szép ünnepség, mely f. hó 5-én a mult évi iparkiallítás záradékát képezte. Ekkor osztotta ki Andreics János kir. bányatanácsos, bányagazgató, mint a kiállítás elnöke a kiállítási érmekeket és okmányokat.

Mult év szeptember havában Hunyadvármegye gazdasági és ipari terményeinek tárlatával bizonyosságot tettünk a magas kormány és az ország színe előtt, hogy alig pár évtized alatt alkottunk, teremtetünk önértékéből annyit itt a Zsilvölgyben, hogy az öntudat felemelő érzetével mutathatunk a kivívott sikerre, mely itt, az ország délkeleti határszélén államérdeket képez s magyar nemzeti szempontból nem kiesinyelhető. Elismert bizonyítékát adtuk annak, hogy a közelmúltban megvetett s folyton erősbödő alapon ohajjuk kiépíteni azt az alkotást, mely hivatva van itt a nemzeti kultúra győzelmét biztosítani.

A rendelkezésre álló erőforrások igénybe vételével elért haladásról beszámoltunk a szeptember hóban Petrozsényben tartott kiállításon, mely bizonyára kedvezően befolyásolta a bemutatott gazdasági ágak fejlődési arányát és irányát de érezhetővé tette ama hiányokat is, melyeknek elenyészeltetése szükséges ahhoz, hogy a hasznosan érvényesülő tényezők erőaránya biztosítható legyen.

Az emlékérmék kiosztásával a kiállítás végső aktusa nyert befejezést a Wagner szálloda nagytermében, hol szépszámu közönség előtt Andreics János diszelnököt a következő beszéddel kérte fel

Joanovits János ipartestületi elnök az érmeke és okmányok kiosztására:

*Nagyságos királyi bányatanácsos!
Mélyen tisztelt diszelnök úr!*

A mai nappal nyer tulajdonképpen befejezést az a szép ünnep, melyen zsenio iparunk haladását bemutattuk. Nagyságod odaadó buzgóságának köszönhetjük leginkább, hogy ipari termékeink kiállításával bizonyosságot tehetünk arról, hogy hasznosan érvényesülünk tudunk és akarunk. Fogadja ezért Nagyságod hálás köszönetünket, mert nagyságod jóakaratu támogatása nélkül a Petrozsényi és Járasi Ipartestület nem lett volna képes a kiállítást rendezni. Ennek a testületnek a nevében vagyok bátor felkérni Nagyságodat, hogy mint a kiállítás diszelnöke, a bíráló bizottság által a résztvevőknek oda ítélt érmeke és okmányok kiosztását engedélyezni és elrendelni méltóztassék.

Az éljenzés csillapultával Andreics János diszelnök ismertette a kiállítás történetét s annak sikerét méltatva kiosztotta az érmekeket és okleveleket.

Ezüst éremmel lettek kitüntetve: Éder Ottó, Zoltáni József, a Hazai Márványipar. Részvénytársulat Bukova, a Kaláni bánya és Kohó Részvénytársulat, Mannheim Farkas, Trocken János aluni márványbányája, a vajdahunyadi m. kir. állami vasgyár, Sárosy József, Szóts F. Lajos Déva, Salgótarjáni Köszénbánya rt., Jakab Gyula, Joanovits János, Nikora Emil Brád, Blaska Ernő, Kantner János kir. b. mérnök, Zsilvölgyi román néprajzi csoport, Biksa Dániel, Kudzsiri m. kir. állami vasgyár, Szt. Ferenczrendi nővérek, Katona Sándor építész.

Bronz éremmel lettek kitüntetve: Ávrám János Petrilla, Bazili P. József Vulkán, Fodor István, Füldeáki József, Hosszu Lajos, Petzl Rudolf, Spieska Venczel, Farkas Lajos, Schemp Frigyes, Jokel Ferencz, Keserü Imre, Roth Ede, Szappanos, Máthé Sándor, Czihowszky Ferencz, Sándor József, Markovits Márton, Hermann Kálmán, Oprea Béla, Martin Ferencz.

Elismerő oklevéllel lettek kitüntetve: Schenk János, Oszter Péter, Vlaszák Lajos, Somogyi Lajos, Nagy Ferencz, Zuleger József, Lilienthal Gyula, Venzel János, Tóbiás Márton, Mülle Nándor, Novotni Emil, Borbély József, Pittini Testvérek, Petrillai gépműhely, Tamási Ferencz, Hribál Ferencz, Beregszászi Kálmán, Tomesko János, Fischer Mátyás, Apjok István, Meiszter Dávid, Guttmann József, Vass Dezső, Vassi Jánosné, Nikora György, Barna János, Gaál Géza, Koch Ferencz, Szászvárosi könyvnyomda, Farkasvölgyi üzemvezetőség, Wenzel József, Csücs János, Felső-Zsilvölgyi kb. társulat, Varjassy Béla, Br. Bornemisza Csértés-Hondoli bánya, Gamelbertha Szt. Ferenczrendi nővér, Községi gimnázium igazgatósága, Petrozsényi áll. isk. igazgatósága, Salgótarjáni kb. társulat petrozsényi, aninoszai és vulkánai iskolája, Felső-Zsilvölgyi kb. társulat iskolája, Tamási Mátyás bányász, Triemann és Wolf (Zwickau Szi-lézia) Maschinen- und Lampen-Fabrik, Szt. Egyedier Eisen- und Stahl-Industrie Gesellschaft, Hardy Patent Pick Co, Höhler acélgégyár.

Kiállítási részvételi oklevéllel lettek kitüntetve: Galencsár József, Heine Levinusz, Tokár Rudolf, Bobrovsky András, Schlesinger Ferencz, Németh János, Tauch Lajos, Broj József, Droblies József, Urszu János, Fischer József, Tokár Gyula, Schlesinger János, Fülöp János, Makucz János, Rác Lajos, Szorger Sándor, Csizu József, Kiss Ferencz, Feszt József, Vlasak Fülöp, Horváth Gergely, Henter Ferencz, ifj. Dombora László, Szedán Miklós, Schoek János, Rettégi Lajos, Eisler József, Harkai Pál, Ede Schemp, Joanovits Katinka, Szkiyák Ferencz, Csulay Frigyes, Sára Vilmos, Bitay György, Berkovits Ignác, Buszáni Giovanni, Grünfeld Lipót, Grünfeld Ignátz, Kálmán Gábor, Hersch Adolf, Hon Ferencz, Müller Lajos, Szabó Károly, Kerekes Mihály, Iczkovits Jónás, Székely József, Sárváry Gergely, Rusolán János, Stéghel Mátyás, Farkasvölgyi kosárfonó, Csizsér Jakab, Schenk Manó, Császár István, Emsz Dezső, Marosán György, Bohne Henrik, Mader Lajos.

„Petrozsény és Vidéke” tárczája.

Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim!*)

Erről a helyről, hasonló alkalommal nem igen esik szó komoly témáról. Ámde nincs szabály kivétel nélkül. Az alkalmasszerűség indokoltá teszi azt is, ami egyébként talán nem volna helyén.

Ez a tudat érlelte meg bennem az elhatározást, hogy az i. t. ipartestület megbízásának engedve — halvány vonásokkal bár — vázoljam annak a szép ünnepségnek epilógusait, mely tulajdonképpen a mai nappal nyer befejezést.

Amily megtisztelő, épp oly nehéz a feladat, mert emlékeztünkben él s még sokáig fogja elragadó káprázatával gyönyörködtetni lelkünket az a tündérkép, melyet a kiállítás tárt elénk, melyet a nyelv színező ereje s a toll leíró képessége nem tud oly hűen ecsegetni, a mint azt az emlékezet lelkünkbe véste. Ugy vagyunk vele, mint a kellemesen töltött bál éjjel, melynek ritmikus, andalító zenéje azután is még a füllünkbe cseng, képzeletünk visszazáll a bűvös forgatagba, mely fogva tartja egész lényünket. Nem tudjuk, de nem is akarjuk kiragadni magunkat a varázslatból. Az ipartárlat egy-két improvizált csarnoka még ott áll a kiállítás területén s bár hiányzik azekből az ipari alkotás s a kezűgyesség hímes mozaikja, bár nem hullámszik benne a gyönyörködők gyönyörködtető sokasága, de képzeletünk benépesíti a hivatott képességgel.

*) Zádory Károly ismertetése s méltatása a kiállítási érmeke kiosztása alkalmából tartott hangversenyen.

a céltudatos munkásság szentélyévé avatott csarnokot, honnan visszavonult a dolgozó kéz, az alkotó képesség a szerény műhelyekbe, a megszokott foglalkozási körbe, oda, a hol a munka áldása virul s termi a megérdemelt gyümölcsöt. De a mai nap felidézte a letűnt szép napokat, az emlékezés szárnyain visszazállt lelkünk a győzedelmes munka felszentelt templomába.

Azok az érmeke, melyekkel a zsűri ma az érdemeket jutalmazta, csak buzditásul szolgálnak a fokozottabb tevékenységre és kitartásra, melynek sikere és áldása még örömdetesebb lesz. Értékes emlékei azok rövid pár évtized múltán csodált diadalának, melyért az egész ország adózott rokonszenvező, méltányló és buzditó elismeréssel. Az ipari munka apoteozisát magasztalta a közeliismerés, a kiállítást ismertette és méltatta ma az ünnepély záradékaként annak éltető megteremtő szelleme s legkimagaslóbb vezető tényezője és diszelnöke Andreics János kir. bányatanácsos, kinek kimagasló, hervadhatlan érdemeit, ékes szólással, lelkesítő lelkesedéssel, szívet s elmét egyaránt lebilincselő igaz meggyőződéssel méltatta ma a kitüntetettek hivatott szónoka.

Engedtetsek meg tehát csekélységemnek, hogy ezúttal még az iparról, arról a termelési ágról, mely a nyers anyagokat átalakítva az emberi szükségek fedezésére alkalmassá teszi — általánoságban, mint közös nemzetgazdasági tényezőről, derék iparosaink mai ünnepén alkalminlag rövid említést tegyek.

A közgazdaság faktorai: a termelés, a feldolgozás és értékesítés. A nyers termelésnél a természeti erő, az iparban a munka, a kereskedelemnél pedig a tőke a főtényező. Az őstermelésnél a természet ural-

kodik az ember, az iparnál ellenben az ember ural-kodik a természet felett. Az ipari tevékenység terén az emberi ész, leleményesség és számítás sokkal inkább érvényesül, mint például a mezőgazdaság körében. A munkamegosztás sokkal inkább alkalmazható az iparban, az ipari munkás ennél fogva egyrészt függőbb helyzetbe jön a termelés egészével, de függetlenebb a munkaadával szemben, mint a mezőgazdasági munkás. Az ipar jelentősége gazdasági, művelődési és politikai tekintetben egyaránt megmérhetetlen. Ipar nélkül a mezőgazdaság sem fejlődhetik kellőleg s nélküle a gazdasági élet egyoldalú és tökéletlen. Főként a kulturális élet fejlődésének képezi alapját az ipar. Általa az életmód még az alsóbb társadalmi rétegekben is szebbé kellemesebbé és változatosabbá alakul. De nagy fontossága van politikai szempontból is, mivel az erős közeposztályt voltaképpen az ipar teremti meg és a haladás szellemét az oltja a társadalomba.

Elvitázhatlan bizonyítékát szolgáltatja ezen megdönthetetlen igazságnak a Zsilvölgy kulturális haladása, különösen Petrozsény jelentékeny göczponttá emelkedése. A közéleti fejlődés folyamataiban egy emberöltőre sem terjedő idő alatt elért csodás vívmányok az ipari munkásság révén képezik a természetes és céltudatos haladás szilárd bázisát.

Igen! Eddig csak az alapvető akció vett sikeres folyamatot, a továbbépítés áldásos munkája még hátra van, melyet helyes szervezkedéssel, kitartó eréllyel és észszerű iparpolitika mellett tökéletesíteni, magasabb fokra emelni a jövő feladata.

A kulturális haladás útján a mi iparkiallításunk csak irányjelző, olyan mint az utszéli mutató tábla, mely

Végül Priváry Géza gymnasiumi igazgató mondott megleghangu és magas szárnyalású szép beszédben köszönetet, — az érmekeket és okirato-
kat nyert kiállítók és résztvevők nevében, mire az ünnepély déli 12 órakor a diszelnök éltetésével véget ért s az este 8 órakor rendezett hangversenyyel és táncszivalommal nyert befejezést, melyről lapunk más helyén referálunk.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Ürnapján.** Diadalnapja Jézusnak, a századok királyának. Két meggyőztorlek, összetörtek ugyan, de ma mégis diadalmasan kiáltja felénk: és én meggyőztem a világot. Napja annak az isteni örök szeretetnek, mely égből szállott alá, s hogy jobban szívünkhez férközzék elrejtje magát és istenségét oltárainkon a kenyeri igénytelen színe alá s nap nap után hív magához: Jöjjetek hozzám mindnyájan, kik terhelve vagytok s én megennyhítelek titeket. Ma nem elégszik meg szerető hívásával, hanem kilép házából, ki az utcára a világ négy égtája felé felállított oltárookra, hogy mindenfelé szétszórja kegyelmének kincseit isteni áldását. És mintha a mi hithideg közönyös szívünket is átítatná ez a végtelen szeretet, ajkunk ismétli Péterrel a már elfeledett igét: Hova menjünk Uram! Az örök élet igéi tenálad vannak letéve, s mi hiszünk tebened. — Diadal ünnepe Krisztus egyházának az egész kereszténységnek, mely a kereszt mellől, ahol megszületett a katakombák mélyéből, ahol élni kezdett kintpadon és már tisztelettel keresztül vergődve diadalmasan lép ma a nyilvánosságra az utcákra keresztrefeszítettben való hitét hangosan hirdeti s lángoló hittel kiáltja oda a világnak amit szent, Péter templom egyik obeliszkjén olvasunk: Krisztus él, Krisztus uralkodik, Krisztus diadalmaskodik. — A zsufaltságig megtöltött róm. kath. templomból fényesen celebrált ünnepi nagyim után megindult a körmenet, mely az ünnepi hangulathoz illő, gyönyörű derült időben impozáns látványt nyújtott. Részt vettek benne az állami és községi hivatalok, a társulat tisztviselői a különféle testületek, így az ipartestület lobogó alatt az iskolai növendékek tanítóik vezetése alatt, köztük majd száz fehérruhás

nemesak a hátrahagyott, de a még hátralévő utat és annak helyes irányát is jelzi. Féluton megállni rosszabb mint el sem indulni. A nehezebb utat már befutottuk, a további feladat teljesítésének kötelesség érezteti kell, hogy fokozza erőlkijetésünket annál is inkább, mert magyar nemzeti szempontból államérdeket képező misszió vár itt reánk, melynek betöltésére főképpen az iparfejlesztés képesít. Buzdításul szolgál, sőt a sikerre garanciát nyújt ama örvendetes tény, hogy az általános tapasztalattal ellenkezőleg, itt nem abszorbeálja, sőt elősegíti, istápolja a kézműipart, a kisipart a nagyipar. Az erőarányoknak eme áldásos összeolvadása és kölcsönössége e község és a természet mérhetlen kincseivel megáldott e Völgy haladásának, felvirágzásának örvendetes biztosítékát képezi.

A ragaszkodás, a vonzódás visszavon akaratlanul is elhez a témához, bár feltett szándékom az iparról, mint közgazdasági tényezőről ismertető vázlatot adni.

Az ipar fejlődés beható történelmi ismertetése túllépne az ezuttal megszabott kereteket. De egyes mozzanatok és jelenségek tárgyilagos vázlata abba beilleszthető.

Régmult idők alig ismert, vagy balul ismert homályába világít be az emlékezés szövétnéke, melyet ma az ipar méltatásának ünnepén megújítunk s lelki szemeink elé állítja a régi csehéket, melyek a középkornak kezdetleges iparát megteremtették, védtek és fenntartották s a melyek a mai iparszervezetnek alapját képezik. A középkorban az angol, francia, német és olasz városok hadi védelem szempontjából alakítottak olyan önkéntes társulatokat, amelyek az illető városok kebelében territorialis tagoltsággal bírtak. Az ily módon kifejtett társulási szellem csakhamar az egyforma életviszonyok között élő polgárok egyesületeit hozta létre és egymás után alakultak meg a különböző egyházi és világi társaságok, melyeknek tagjai közös vallási, gazdasági, politikai és szociális céljaik és érdekeik támogatására a kölcsönösség eszméje alapján szövetkeztek. Nagyobb, és pedig nemzetgazdasági fontosságra csupán csak az iparoscéhek jutottak a XIII. században.

(Folyt. köv.)

leányka s százakra menő nép, mindenütt példás rendben s lelketemelő sikerrel.

— **Egy jól sikerült estély kellemes emlékeit vitte magával az a szépszámu díszes közönség, a mely megjelent f. hó 6-án este a bányatársulati vendéglőben, hogy gyönyörködjenek azokban a szebbnél-szebb és változatosságban is gazdag vetített képmutatványokban, melyek egyben Báro Ehrenberg Benő és Fürber Ferencnek, a S. K. V. petrozsényi osztálya vezetőférfiainak józólására vallottak. Valamennyi, különösen pedig a havasi képek igen kitünően sikerültek. Az előadást tánc követte, a mely a késő éjjeli órákig tartotta kedélyes hangulatban az estélyen résztvevőket. Az érdeklődést ezen estélyek iránt jövőre fokozni fogják azzal, hogy minden képmutatvány egybe lesz kötve Uránia-szerű ismertetéssel.**

— **Az ipartestület hangversenye.** A szeptember hóban tartott petrozsényi iparkiallítás utolsó felvonásának tekinthető az a táncszivalommal egybekötött hangverseny, melyet az ipartestület f. hó 5-én este rendezett a Wágner-féle szálloda nagytermében. — Nem voltak oly sokan, amint remélhető volt, de a megjelentek egy kellemesen töltött est emlékeit vitték magukkal. Program szerint a salgótarjáni köszönbánya r. társ. kitünően szervezett petrozsényi teljes zenekara a „Csokonay nyitány“ precíz előadásával nyitotta meg s Keller Béla vigjáték nyitányával zárta be a hangversenyt, megérdemelt tapsokat aratva. Érdeklődéssel, osztatlan figyelemmel hallgatta s élénken megjelentette a közönség Zádory Károly alkalmi ismertetését, melyet lapunk tárca rovatában közlünk. Az iparosifjak önképzőköre „Bor dal“t és „Éji dal“t énekelt ügyesen betanulva s korrektul színezve. Zajosan éljenek. Sternád Albert Petőfinek „A nemzethez“ című hazafias költeményét szavalta helyes felfogással, erőteljes színezéssel s úgy őt, mint Joanovits Katinkát a kedvesen alakított „Népfelkelő“ szellemes monológért zajosan megtapsolták. Majd hajnalig tartó tánc, vidám hangulat mellett, képezte a vigalom záradékát.

— **Köszönetnyilvánítás.** A f. hó 5-én egy erkölcsileg mint anyagilag szépen sikerült hangversenyen felülfizettek: Bazili Mihály, Izrael Mór, Fogel Fischer, Berger Adolfné, 3-3 kor., Müller Lajos, [Vulkán] Bartalics János, Rosenberg Ignatz, Nagy Miklós, Gross István, Figuli Antal 2-2., Wágner Károly, Sándor József, Herman Adolf, Grosz Istvánné, Jekel Ferencz, Junger Simon, Weisz Ignatz, Smelik, Hornyáczek Lajos, 1-1 kor., Manheim Farkas, Kozák Lajos, Fodor Árpád, Rozenthal Manó, Kluger Filöp, Herman Izidor, Herman Henrich, Kohn Samu, Györke Ferencz, és Markovits Dezső [Puj] 40-40 fillér. Ugy a felülfizetőknek mint a bányatársulati zenekar ott közreműködött tagjainak valamint az iparosifjak önképzőköre dalkörének és vezetőjének, szóval mindazon t. hölgyek és uraknak, kik fellépésük és játékaikkal az estély sikerét előmozdítani szívesek voltak e helyen elismerő köszönetét fejezi ki:

A jár. ip. előjárósága.

— **Évzáró vizsgálat.** A görög keleti felekezet iskolájának évzáró vizsgálat a hó 2-án délelőtt volt. A gyermekek felelete elég értelmes, a magyar nyelvből is tudogatnak, irásuk elég tetszetős; kár, hogy az ezen felekezethez tartozó tanköteleseknek alig 10% járhat iskolába, mivel a tanterem kicsinyiségénél fogva többet be nem fogadhat s nem csak kicsiny, hanem annyira rozoga, alacsony és sötét, hogy iskolának nem is volna megtűrhető. Az iskolából kizsoronl gyermekeket az előjáróság kénytelen lesz már szeptemberben az állami iskolába utalni.

— **Évzáró vizsgák a petrozsényi áll. iskolában:** Junius 20-án d. e. 8 óráttól az I. fiu osztály, d. u. 2-től az I. vegyes oszt; 21-én d. e. 8-tól a II. fiu, d. u. II. vegyes oszt; 22-én d. e. 8-tól a III. vegyes oszt. d. u. 2 óráttól a leány és fuismétlősök; 23-án 8-tól a IV. oszt. d. u. 2 óráttól pedig az V-VI. oszt. vizsgája. Valamennyi osztály vizsgáját a róm. kath. tanulók vizsgája előzi meg; a többi felekezetek vallásvizsgája 21-én délután 2 óráttól kezdődőleg lesz megtartva a nagy épület különböző tantermeiben.

— **A szt. Ferencz rendi nővérek petrozsényi elemi és felső leány népiskolájában az évzáró vizsgálatok a következő sorrendben tartatnak meg:**

Junius 22-én délelőtt I-II. osztály.
„ 23-án „ III-IV. „
„ „ délután V-VI. „
„ 24-én délelőtt I-II. felső népiskolai oszt.
„ „ délután 1/2 órákor záróünnepély. A vizsgák délelőtt 9 és délután 3 órakor kezdődnek. A

vizsgálatra külön meghívók nem bocsáttnak ki. A tanügy barátait és az érdeklődő közönséget szívesen látja az

igazgatóság.

— **Az iparos tanoncziskola záróvizsgája.** Az iparos tanoncziskola felügyelő bizottsága f. hó 6-án ülést tartott, melyben az évzáró vizsgálatokat a következőleg állapította meg: f. hó 30-án d. e. 8-1/2 óráig vizsgázik az előkészítő osztály.

1/2 10-11-ig vizsgázik az I. osztály.

D. u. 2-1/2 4-ig „ a II. „

1/2 4-5-ig „ a III. „

5-6-ig „ a kereskedelmi tan-

folyam. A rajz elméleti részét az egyes osztályok vizsgálatain fogják a tanulók elfelelni. A vizsgálatokra hivatalosan meghivatnak: A főszolgabírói hivatal. Az Ipartestület. A község. A felügyelő bizottsági tagok és „Petrozsény és Videke“. Szívesen lát a vizsgáló bizottság minden érdeklődőt. Együttal értesíti a közönséget a felügyelő bizottság, hogy a vizsgálatokkal egybekötve munkakiállítást is rendez az iskola. Mind a vizsgálatok mind a kiállítás a helybeli gimnázium épületében lesznek megtartva.

— **Egy szemlést balesete.** A hivatásaival járó teendők végrehajtása alatt érte baleset pénzügybíri biztosított Karácsonyi Károly petrozsényi szemlést, Sürög ügyben lóháton kellett Petrilla felső részébe kimennie. Lóva a deákbanjai részben megbokrosodott, megbotlott s lezuhant az utszéli mély árokba gazdájával együtt, kinek lába bokán felül ketté törtött. Hordágyon hozták be Petrozsénybe.

— **Méhészeti felügyelő.** A hunyadmegyei községek meglátogatására is kinevezett méhészeti felügyelő Petrozsényben f. hó 8-án látogatást tett, midőn is megtekintette és elismeréssel nyilatkozott B. Ehrenberg és Fürber F. méhészetről.

— **A Boli állomáson** történt vonatkisklás a forgalom folytonosságát csak 4 óráig zökkentette ki rendes medréből s így téves az a híresztelés mintha a személyközlekedés a negyedik napon is átszállással történt volna.

— **Csillék közé szorult bányász.** A Szt. István tárnában Lupényban Sárkány György bányamunkás földmunkával volt elfoglalva s gyigázatlanágból oly szerencsétlenül lépett, hogy az álvány egyik deszkájával együtt lezuhant és két mozgásban lévő csille közé esett, melyek között oly sérüléseket szenvedett, hogy pár perc múlva kimult.

— **A szurduki államut,** továbbá a hátszeg-petrozsényi közut 53-54 km. szakaszának helyreállítása és ugyanott a 134. és 135. a. számu hidak alépitményeinek építésére és a kapcsolatos munkák végrehajtására 35706 kor. 44 fillért engedélyeztek. Ezen munkálatok fogamatosisának biztosításá czéljából folyó é. junius hó 24-ik napjának d. e. 11 órájára a dévai m. kir. állam-építészeti hivatal helyiségeben tartandó zárt-ajánlati versenytárgyalás van hirdelve, mire a versenyeznő ohajtok figyelmét ez uton is felhívjuk.

— **Faráo népe** Petrozsényben. Nem kevesebb mint tíz, purdékkal megrakott gyékényfedelű kocsit kísérték a Kossuth Lajos utca lakói bámulatára a község háza udvarára. Bármennyire fogadkoztak a gyanús kinézésű kócs alakok, hogy ők magyarországiak, derék csendőrségünk, a megtörtént fogadások után, valamennyi kocsit megmozdított s aztán a járás közigazgatási fejének nagyon helyes rendeltetere, a karavánhadat elki-sérték f. hó 10-én a járás határáig.

NYILTTÉR).

Tekintetes **Nagy Miklós Szerkesztő** urnak

Petrozsény.

A „Petrozsény és vidéke“ mult évi 41-ik számában „A lupényi állami népiskola“ cím alatt, aláírás nélkül, tehát a szerkesztő felelőssége mellett megjelent közlemények rám vonatkozó részét, mások befolyásolására és értelmezése alapján — sérelmesnek tartva a „Déva és Videke“ mult évi számának „Nyilttér“ rovatában t. Uraságod személyét érintő oly cikket tettem közzé, melynek megjelenését sajnálom s higgadt megfontolás után azt és annak tartalmát ezennel visszavonom s ezzel az ügyet befejeztetni kérem.

Petrilla, 1904. június hó 10.

Tisztelettel:
Nána Aurél.

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerkesztő.

Nyiltér)

Köszönő nyilatkozat.

Alulírott édes kötelességet teljesítek akkor, a mikor Tekintetes Dr. Jäger Ferencz puji járási orvos urnak ez uton is hálás köszönetemet nyilvánítom. Egyedül a nevezett orvos urnak Isten után köszönhetem, hogy nőm — a a fentnevezett nagytudosu, életmentésnél éjet napot nem ismerő orvos ur által kiválóan ügyesen végrehajtott műtét által szülhetett — ma életben van s egészségben az újszülött fiu gyermekemet is megmentette.

A Mindenható Isten tartsa meg Dr. Jäger Ferencz orvos urat a szenvedő emberiség javára, az emberiség javára, az emberiség legvégső koráig.

Pujon, 1904. június hó 8-án.

Deutsch Henrik

m kir. csendőr járási őrmester.

Köszönetnyilvánítás.

Azon szomorú alkalommal, midőn minden orvosi segély igénybe vétele és imádkozásunk daczára a kérlelhetetlen halál feledhetetlen férjemet és kis árváimnak szerető atyját elragadta, nagy fájdalmamat meleg részvétökkel oly sokan igyekeztek enyhíteni, hogy külön-külön, valamennyinek e nehéz percekben személyesen képtelen vagyok köszönetet mondani, miért is kérem fogadják mindannyian, különösen pedig tkts. Vass János ur és t. családja ezuton nemes szívük sugalta cselekményökért, árváim nevében is leghálásabb köszönetemet.

Petrilla, 1904. június hó 9.

Özv. Horváth Jánosné.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Felelős szerkesztő: Nagy Miklós.

Kiadótulajdonos: Figuli Antal.

Főmunkatárs: Fekete József.

Egy amerikai gyorsfűző és egy háztartási mérleg ingyen.

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét tülhamazott raktároból világbiru s kiválóságukért általános kedvelt mexikói ezüst-áruimat és pedig:

- 6 drb. mexikói ezüst asztali kés,
- 6 „ „ „ evővillát,
- 6 „ „ „ evőkanalat,
- 12 „ „ „ kávéskanalat
- 6 „ kiváló desszertkést,
- 6 „ „ desszertvillát,
- 1 „ mexikói ezüst levesmerítő kanalat,
- 1 „ „ „ tejmerítőt,
- 2 „ eleg. szalon asztali gyertyatartót.

46 drb. összesen csak 6 frt. 50 krajczár.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképen egy amerikai gyorsfűzőt és egy szavatosság mellett pontosan működő 12 1/2 kiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságért és kiváló minőségeért 25. évi jótállást vállalalok. Sztéküldés a pénz előleges megküldése esetén vagy utánvétellel történik az europai raktárából:

Scheffer D. Sándor

Budapest, VIII., Bezerédy-utca 3. sz.

11—12

5 koronáért

küldök 4 1/2 kiló (kb. 50 drb.) kevésbé megsérült finom enyhé pipere-szappant

rózsa, lilimtej, orgona, ibolya, rezeda, jácmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése, vagy utánvétellel küldi:

Scheffer D. Sándor

Budapest, VIII. ker., Bezerédy-utca 3 szám.

52215 szám.

III/I. b.

P á l y á z a t

Zimony, Töresvár és Vulkán m. kir. belépő államokon való alkalmazással három II. osztályu m. kir. belépő állomási őri állásra.

Ezen állásra első sorban oly kiszolgált altisztek tarthatnak igényt, a kik az 1873. II. tez. értelmében polgári alkalmaztatásuk iránt való igényjogosultságukról igazolványt képesek felmutatni; előnyben részesülnek oly pályázók, a kik a magyar nyelven kívül Zimonyra nézve a szerb, vagy német, Töresvár és Vulkánra nézve pedig a román nyelvet is bírják.

Az illetmény 600 Hatszáz korona fizetés, Zimony ban szabályszeri lakpénz. Töresváron és Vulkánban természetbeni lakás és mindegyik állomáson 132 korona ruha illetmény járandóságból áll.

Ezen állások elnyerésére irányuló sajátkezüleg irt, a pályázó életkorát családi állapotát és eddigi szolgálatát igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványokat folyó évi július hó 1-éig a zimonyi illetőleg töresvári vagy vulkáni m. kir. belépő állomáshoz kell benyújtani, honnan az állással egybekötött teendőkre nézve felvilágosítások nyerhetők.

Megjegyzem, hogy a pályázóknak a fentjelölt három állomáshely melyikére leendő beosztására nézve magamnak a szabad rendelkezést fentartom.

Budapest, 1904. május 13-án.

M. kir. földmivelésügyi minster.

Ház- és telekeladás.

A Kossuth Lajos-utca (főut) jóforgalmi pontján levő Pichler-féle ház és üzlethelyiség a bozzátartozó nagy telekkel együtt szabadkézből azonnal örökáron megvásárolható.

Értekezetheti Petrozsényben

Gráusam Károly
gyámmal.

Meghívó.

„Petrozsény és Járási Hitelszövetkezet“

1904 évi június hó 26-án délután 2 órakor saját helyiségében

RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

tartja, melyre a t. részjegytulajdonosokat ezennel meghívja.

Tárgysorozat:

1. Igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése, az évi mérleg előterjesztése, a mérleg jóváhagyása és a felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő bizottság részére.
2. A felszámolás kimondása.
3. A felszámoló megválasztása.
4. A felszámoló díjainak megállapítása.
5. Esetleges indítványok.

Petrozsény, 1904 évi június 1-én.

Az igazgatóság.

XIV. Felosztás.

68. §.

A szövetkezet feloszlik:

- 1) Közgyűlési határozat.
- 2) Törvényszéki határozat.
- 3) Csődnytitás folytán.

69. §.

Közgyűlés határozat folytán a szövetkezet felosztása csak is egy erre a célra különösen egybehivott közgyűlésen, melyen legalább a tagok 3/4-ed része képviselve van, szótöbbséggel határozható el.

Ha azonban a tagok a kívánt számban meg nem jelenének, a 4 hétre utóbb egybehivandó rendkívüli közgyűlésen a felosztás a megjelent tagok által általános szótöbbséggel elhatározható. Felosztás esetében az ezen közgyűlés által az igazgatóság kebeléből is választható öt szövetkezeti tag jár el felszámolóként, kiknek működését a kereskedelmi törvény szabályozza.

Mérleg-számla

TARTOZIK

Vagyon		
Pénztár	545 13	
Váltó	8900 --	
Kötvény	180 04	
Kézizálog	2232 20	
Hátralékos kamat	376 35	
Felszerelés	120 --	12353 72
		12353 72

KÖVETEL

Teher		
Üzletrészek számlája	9900 64	
Tartalékalap	1068 26	
Hitelezők	58 --	
Üzletrészek után felnem vett kamatok	449 80	
Adóhátralék	443 94	11920 64
Nyeresség		433 08
		12353 72

Petrozsény, 1904. évi június hó 1-én

Joánovits János,
igazgató.

Éder Ottó,
igazgató.

Krausz József,
pénztárnok.

Jelen mérleget megvizsgálván, annak tételeit fő- és segédkönyvekkel mindenben megegyezőnek, a törvény és alapszabályok értelmében készültnek találtuk

Varjassy István,
fb. tag.

Földeaki József,
fb. tag.

Both János Petrozsény.

Ujjonnan berendezett és felszerelt temetkezési vállalat Petrozsényben.

Nem kíméltem semmi kiadást, felszereltem és berendeztem üzletemet ujjlag, s állandóan készletben tartok: mindenféle egyszerű és finom ércz- és fakoporsókat, *koszorúkat, szallagokat stb. elvállalok mindenféle temetéseket, ravatalokat világítással együtt úgy helyben, mint vidéken is.

Isten óvjon mindenkit csapástól, de ha már a kérelhetetlen végzet sujtott, miért ne fordulnánk ahoz a temetkezési vállalathoz a mely a legmagasabb kívánalmaknak megfelel és mégis a legolcsóbb; miután sikerült jutányos áron megvásárolnom a volt Teutsch-féle temetkezési szövetkezet csődtömegének legnagyobb részét és most abban a jó helyzetben vagyok, hogy bármely pillanatban elvállalhatók temetéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, a gyászszert megtörténte után nyert bármely értesítésre — vidékre is — a legközelebbi idő alatt tiszteletemet megteszem, a rendeltetést átveszem és gondoskodom annak gyors és pontos kiviteléről, a legjutányosabb árakban.

Gyermekkoporsók 2 K.-tól feljebb, melyhez fejfékeresztet teljesen ingyen adok, nagy- 1 öl nagyságban 6 koronától feljebb 300 koronáig; egy temetéshez szükséges kellékek, u. m. koporsó, szemfedél, párna, lepedő, gyermeknek 6 koronától feljebb, nagynak ugyanaz mint fent 12 koronától feljebb. Márványszínű gyermekkoporsók 2 koronától, nagy koporsók 6 koronától feljebb kereszttel vagy fejféával együtt.

Felszereltem és berendeztem üzletemet ujjlag főképen azért is, mert a mélyen tisztelt nagyközönség részéről azzal a kitüntető bizalommal lettem kitüntetve, hogy ismerve pontosságomat és az árak megszabásában utólérhetetlen méltányosságomat egy előfordult temetés esetén a végtisztesség megadásához szükséges összes kellékeket mindenki nálam szereztte be, s a temetést általam végeztette.

Szíves figyelmükbe magamat ajánlva továbbra is mély tisztelettel maradok

Both János

2-12 Petrozsény, a kórház mellett

Sürgőnyczim: Both Janos Petrozsény.

Krausz József,

órás mester

Petrozsényben, Kossuth Lajos-utcán

Ajánlja a petrozsényi és vidéke n. é. közönségnek a Kossuth Lajos utcán levő raktárát, melyben legfinomabb kivitelű fali- és inga-órák, legjobb és pontosan kiszabályozott zsebórák, arany- és ezüst-ékszerek, ugymint: varrógép és kerékpárok és azoknak alkotórészei, villamos házcikkek stb. cikkek, gyári áron kaphatók.

Elfogad mindenféle óra- és ékszerjavításokat 2 évi jótállás mellett, varrógép és kerékpár javításokat legjutányosabb áron saját műhelyében készülnék el.

Elvállalok villamos házcikkek és acyelyn világítási felszereléseket.

Végül ajánlom a most forgalomba jött villamos irodai órákat, melyeket felhúzni soha nem kel, üzletemben mindenkor megtekinthetők.

Tisztelettel

Krausz József.

Koscher libazsir kapható Iczkovits Lebó urnál Petrozsényben.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felvehető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb disze, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladáatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalogus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

Czim:

Érmeleki első szőlőültetvénytelep Nagy-Kágya, 17-20 u. p. Székelyhid.

Jó munkáért ezüst éremmel kitüntetett.

A legjobb alkalmi bevásárlási forrás.

A mélyen tisztelt vásárolni szándékozó nagyközönség fokozódó igényeit kielégítendő, hoztam meg azt a nagy anyagi áldozatot, hogy üzletemet áthelyeztem Ullman Lipót urnak a Kossuth Lajos utcán (főut) lévő diszes épületébe és berendeztem azt oly arányban, hogy elláthatok bármilyen háztartást a legszerűnyebbtől a legmagasabb igényeknek megfelelőleg, nemcsak a bádigos szakmába vágó, hanem konyha- és háztartási eszközökkel. — Ajánlom továbbá elsőrendű híres gyártmányu **zománczott edényeimet** a mit felelőség mellett a legpontosabb kiszolgálás és a legjutányosabb árak mellett eszközök.

Azzal a kéréssel fordulok tehát a nagyérdemű közönséghez, hogy szükségleteit annál is inkább nálam méltóztassék beszerezni, mivel én csak a legjobbat adom s azt is a legolcsóbban. — Üzletemben selejtezett, ocska és rövid időn tönkre menő árut nem tartok, hanem mint szakember magam állítom elé és magam szerzem be a legtartósabbat, a legezűszerűbbet s árusítom a legolcsóbb árakon.

Elvállalom úgy a magas mint a legkisebb építményekre nézve a legdiszesebb és legegyszerűbb bádigos munkálatot, szavatosság és felelőség mellett.

Legyen szabad ugyanitt felhivnom becses figyelmét a tulajdonomat képező

„Első temetkezési vállalat”-ra,

melyet szintén kibővítettem úgy, hogy elvállalhatok mindenféle temetést — **vidéken is** — a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivételben, mindenki másnál a legjutányosabb feltételek mellett.

Raktáron tartok nagy választékban ércz- és nikkal koporsókat, fakoporsókat, sarkophágokat, mindenféle finom és egyszerű szemfedeleket, ércz-, mü-, és élővirágokat, nagyszerű szallagokat, viasz- és szurokfáklyákat. Fakoporsók 2 krtól kezdve feljebb, — érczkoporsók 14 koronától feljebb.

Kápolnák, termék bevonása gyászszal, hullák elszállítása és hozatala, szóval a temetéshez szükségeltető minden kellék csak általam eszközölhető a legjutányosabb áron a legkielégítőbb kivitelben

kiváló tisztelettel:

Sárosy József

épület- és műbádigos, a petrozsényi „Első temetkezési vállalat” tulajdonosa.

A bevásárlott temetkezési cikkeknek a gyászbevonatok és a diszruhák teljesen ingyen kölcsönadottnak.

Ny. Figuli Antal gyorssajtóján Petrozsény.